

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 10.

Indult Bétsből, Kedden, Februárius' 2-dikán, 1830.

Lombard-Velentzei Királyság.

Majlandból jött tudósítás szerint Erzsébet Tsász. Fő Hertzegaszszony-nak Fels. Rainer Ts. K. Fő Hertzeg és Lombard Velentzei Vice Király Hitvesének Jan. 16-dikán lett szerentsés lebetegedése után fija született. A' kised Fő Hertzeg, 6-dik fija a' Vice Király Ö Ts. K. Fő Hertzegségének Jan. 24 dikén fényes pompával kereszteltetett meg, minden Fő Udvari Tisztek, Titkos Tanácsos és Generális Urak jelenlétében, Gróf Gaisruck Kardinális és Majlandi Érsek Ö Eminentiaja által, kinek neve: Maximilian, Károly, Mária, Rainer, Jósef, Marcellus. A' Kereszt Atyának Károly Ts. K. Fő Hertzegnek személyét Fő Udvari Mester Gróf Crenneville viselte. —

Minthogy a' Vice Királyné Ö Ts. K. Magassága, az újonnan született Fő Hertzeggel együtt kívánt jó állapotban vagynak, hogy létek felől a' kiadatni szokott Jelentések Jan. 25-dikén megszűntek.

Spanyol Ország.

Madrid, Jan. 7-kén. A' Nápolyi Király nézegeti a' Fő városnak és — a' mennyire a' nagy hó olvadás engedi — a' szomszéd helyeknek jelességeit. A' mult héten kimenvén Ö Szitziliai Fge

Escurialba, ámbár magába a' Palotába a' nagy hó miatt nem juthatott, fellovagolt mindazáltal a' Klastrom körül lévő hegyeknek egyikére, a' mellynek tetején Gránitköböl egy karos szék vagyon kifaragva, a' hol (a' mint a' Traditio tartja) II Filep Király naponként ülni szokott, nézven az Escurial építésében foglalatoskodó munkásokat, kik az egész környéket ellepték. Ugyan ezen domb tetejére a' Nápolyi Királyné is felvitette magát. — A' Külső Minister Salmon Úr beteg, és helyette ideig óráig Salazar Úr a' Tengeri-Minister viszi a' hivatalt. Ha meg nem gyógyulna Salmon Úr, a' Külső Ministerséget vagy Ofallia vagy Labrador Úr fogja, a' közvélekedés szerint elnyerni.

Harmadnap ólta az Orzágnak északi részéből, és Frantzia Orzágból nem jö posta. Nem jöhet a' rettenetes hó miatt, melly az utakat eltemette. Agudo Úrnak, az Orzáglószék' (Párisban lakó) Bankirjának egy Kurírja a' napokban érkezett meg, ki is azt beszél, hogy a' Somo-Sierrai és Salmasi hegyeken élete veszedelmével törekedhetett az iszonyú hó fuvásokon keresztül; útjában a' leveles postát találta, 40 embernek kellett vele járni, kik előtte utat tsináltak. Soha még ennyi havat nem láttak Spanyol Orzágbán. A' hidegszenvedhetetlen még bent a' házakban is, minthogy kementzék benne nintsenek.

Allasban, melly falu mintegy 10 mért-földnyire esik Madridhoz, sok farkasok mutatják magokat, úgy hogy a' lakosok nap lemente után a' házból sem mernek ki menni. Egy Olajos kereskedőt, az olajat vivő szamarával és öszvérjével egygyütt, széljelszaggattak és megettek a' farkasok. — Andalusiából, a' hol pedig erős bor terem, írják, hogy a' palatzkokban és hordókban a' bor megfagyott.

Saragossa, Jan. 8-kán. Kevésben mult, a' napokban, hogy a' városi nép, sem vize sem tüze nem lévén, forma szerént fel nem zendült. A' Ebro és Gallego folyóvizek, mellyekből a' lakosok az inni való vizet merítik, befagytak, úgy hogy a' szegényebb rendű népnek nem volt mivel óltani szomjúságát. Szerentsére a' tehetősebbek tartottak vizet házaiknál nagy korsókban és kádakban, a' miből az Elöljáróság kinekkinek egyegy napra valót osztogat. Fája hasonlóképpen nem volt a' népnek, minthogy, befagyván az Ebro, vizen nem lehet hozni, szárazon pedig az iszonyú hó esés miatt nem lehet járni. Ebben a' rettenetes állapotban, parantsolta az Elöljáróság, hogy a' mulató és sétáló helyeken minden plántált fák, és az Olajfák a' város alatt, egyszeriben levágattassanak és kiosztogattassanak. A' szegény napszámosoknak familiái között naponként Rumford-leves, (melly kifőzött tsontlévből készül) osztogattatik ki. Ha a' fagy és hideg tovább is így tart, nem tudjuk mi leszzen belőlünk.

Frantzia Ország.

Páris, Jan. 21-kén. A' Király Jan. 20 kán 60,000 Frankot küldött privátkaszájából a' Seinei (Páris) Fő Ispánhoz a' Párisi 12 Kerületbeli szegényeknek számára. A' Korona Hertzegné

ugyan azon a' napon 500 Frankot küldött az Augustana Conf. tartók Consistoriumának Elölűőjéhez, azoknak a' szegényeknek számára, kik a' hideg időszakasz miatt szenvednek.

Egy Kir. Rendelés Jan. 17-kéről, (mint rendesen minden esztendőben) fel szállítja az Országból, a' 60,000 Rekrutákat t. i. azoknak helyébe, kiknek szolgálatjok ideje kitelik. Az Ország népessége, a' Kir Rendeléshez kaptsolva lévő Felosztó Táblában, 31,601,578 lélekre tételik. Legtöbb Rekrutát tartozik állítani Nord Megye, tudniillik 1828-at 962,648 lélek között.

A' Metzi Kir. Törvényszék Jan. 16-kán felmentette minden büntetés alól a' Courier de la Moselle Újságlevelnek Kiadóját és Nyomtatóját, kiket egy alsóbb törvényszék az Adónak megtagadására öszveszövetkezett Egyesületeknek magasztalásáért, egy hónapi fogságra és pénz birságra ítelt. És így, a' Kir. törvényszék az Adónak megtagadását (abban az esetben, ha az törvénytelenül kívántatnék) szabados dolognak nézi. — Ellenben a' Toulousei Kir. törvényszék, a' La France Meridionale Újságlevelnek kiadóját és nyomtatóját (kiket egy alsóbb törvényszék nem talált bünösöknek) mint olyanokat, kik a' közönséget a' Királyi Igazgatóságoknak megútálására és gyűlölésére ösztönözik, 6 hónapi fogságra és 6000 Frank birságra ítélte.

A' tél igen kegyetlen egész Frantzia Országban. Clermontban (Auvergne Megyében) 3 lányi magasan fedi a' hó a' város útszáit. Aubussonban (Creuse M.) a' hideg —21°, és az útasok között sokan találtatnak megfagyva. Pauban, megfagy a' bor bent a' szobában noha tüzelnek a' kandallóban. — Montpellérben a' farkasokról panaszkodnak, kik miólta a' kemény hideg tart

magokat közel a' helységekhez is, mutatják. *Eaux-Bonnes* tájékán (az *Alsó Pyrenaeusi* Megyében) egy Papot, a' ki *Aha* falujába lovagolt, hogy egy hal-doklónak az *Uri Sz. Vatsorát* feladja, visszatértében a' farkasok lovastól együtt megettek.

A' *Scepter* nevű *Linea* hajó Jan. 15-kén a' *Touloni* Kikötőben megégett. Gyanuból sok hajós legények bé fogat-tak. A' kárt 250,000 Frankra betsülik.

Toulon, Jan. 12 kén. Egy Kor-vét most indul ki a' révből *Moreába*, a' hová eleséget és pénzt viszen az ott lé-vő *Frantzia* katonaság számára. A' Ha-jó Kapitánya *Dussault* leveleket vi-szen *Moreába* magával a' *Ministerium*-tól, mellyek tegnap reggel jöttek hozzá *Párisból*. Két Papok is mennek hajóján, kik *Palestinába* szándékoznak. — Az it-ten fekvő kisebb nagyobb *Hadihajók*-nak sietvevaló felkészítése eránt ismét parantsolat jött *Párisból*. Ma adaték tud-tára a' rév tisztjeinek, hogy a' *Bres-lau*, *Provence*, *Marseille*, és *Scipio Linea* hajókat sietséggel fel kell vitorlázni és 9 kisebb *Hadi Hajókkal* egyetemben, fel kell készíteni minél ha-marébb, hogy útra indulhassanak. Ezen készületeknek oka és tzelja mégnintsen világosan tudva. Sokan azt hiszik, hogy a' *Hadi hajók*, *Levanteba* fognak vissza térni; mások pedig egy nagy *Tengeri Expeditióról* beszélnek, melly egy nevezetes *Admiralunknak* (*Rigny-nek*?) vezérlése alatt, tavasz nyilttával *Algir* ellen kimégyen. Ez utolsót a' mi illeti, eddig sem kellett volna az elégtétel vételt halogatni, és *Frantzia Ország*nak örökös szégyenére válik, hogy egy *Algiri* kis *Fejedelemkét* meg nem tud tanítani emberségre. — Egy ke-reskedőhajó, melly a' *Tengerről* most érkezék, panaszkodik, hogy egy *Algiri* rabló megkergette, egy másik *Fran-*

tzia kereskedő hajót pedig elfogott. A' minapában midőn a' *Szultán* közben ve-tette magát, a' perlekedésnek (melly, a' mint tudva van, azon kezdődött, hogy a' *Dey* a' *Frantzia* *Consult artzul* tsap-ta) szép szerént való eligazítására, meg-engedtetett az *Algiri Deynek*, hogy a' *Szultánnak* ajándéku szánt 4 *Hajókat* a' külömben bérekesztett *Kikötőből* kibo-tsáthassa. Ezt a' kedvezést azonközben használták némelly rabló hajók is, és kiszökvén a' tengerre, most már ostorai a' *Kereskedésnek*. — *Labretonnier* e *Úr*, az *Algirt* rekesztve tartó *Hajós-Seregnék* vezére, a' mint halljuk elfog hívattatni a' *Kommandótól*.

Azon *Statistikai Mutató*táblák sze-rént, mellyek az 1850-dik esztendőre ki adott „*Annuaire du Bureau des Longitudes*“ *Évi* könyvben találtat-nak, születtek *Frantzia Országban* 1827-ben, rendes házasságban 469,209 fiú, és 440,219 leány gyermekek, házassá-gon kívül 56,098 fiú és 54,670 leány gyermekek; öszveséggel 986,196 gyer-mek — és így mintegy egy harmin-tzad része az egész *Népességnek*. — *Párisban* magában 1828-ban születtek 15,117 fiú és 14,484 leány-gyermekek öszveséggel 29,601; ezek között 10,475 fattyú gyermekek találtatnak.

O r o s z O r s z á g.

Egy *Tsászári Ukas* Jan. 1 napjá-ról, a' *Bank-procenteknek* leszállítását parantsolja. Okot ezen rendelésre, a' mint az *Ukasban* mondatik, adott, hogy minekutánna a' feljebbi esztendőkben, a' természetményeknek mególtodásával a' föld jövedelme alászállott, egy felől a' *Bank adóssain* (kik t. i. pénzt költsönöz-tek a' *Banktól*, fekvő jószágaikra) a' nagy *ProCenteknek* terhe felette megsujjoso-dott, másfelől a' *Bankban* a' használat-

lan heverő Tőkepénzeknek summája nagyon megsokasodott. Az új rendelés szerint jövendőben, 4 proCentet fog a' Bank fizetni a' nála letett tőkére, és 5 proCentet fog venni a' tőle vett költsöntől. Azoknak a' hitelezőknek, kik pénzeiket a' Banknál nem akarnák 4 proCentre meghagyni, szabadságokban áll azt vissza kívánni.

Senator Báró Pahlen Rigai Kormányozóvá kineveztetett, Generalis Marquis Pauluccinak helyébe, a' ki betegeskedése miatt a' szolgálatot elhagyja.

A' hideg Pétervárában igen mérsékelt, és tsudálkozva hallják a' kemény télnek híret, melly a' déli Országokban uralkodik. Illyen lágy tél ritka Oroszországban. A' Hévmérő több napok óta csak 4° 5°-nál áll a' zerus alatt.

Professor Parrot, megjárván szerentsésen az Ararát hegyét, Tiflisbe megtért, és onnan Dec. 15-dikén, tudományos vizsgálódására a' Fekete tenger partjaihoz elútazott.

T ö r ö k O r s z á g.

A' Kairói Égyptomi Journalról, egy Frantzia Utazónak levele (melly a' Párisi Globeban olvastatik) a' következő leírást adja:

„Bulakban a' Fő város kikötőjében vagyon a' Vice-Királynak Nyomtatóműhelye. Itt nyomtattatik a' „Kairói Történetek“ nevet viselő Égyptomi Újságlevél, melly is tizedik hónapja mióta jár. Mindenik oldala az árkusnak két Columnára hasad, az egyiken Törökül, a' másikon Arabsul vagynak a' tudósítások írva. A' török nyelv Égyptomban a' Győzedelmek nyelve az az, az Igazgatószéké és a' fő tisztviselőké; az arabs nyelv pedig a' Meggyőzetteké, az az, a' népé és az alsóbb tisztviselőké. A' Journal homlokán

közbül egy nagy Pyramis, jobbról egy Palma fa, balról a' feljövő napnak karikája látszik, félig eltakarva egy régi Monumentum teteje által.

„Sok lenne a' már kijött tudósításoknak foglalatját elakarni számlálni. Elég légyen azt megemlíteni, hogy a' Vice Királynak minden parantsolatjait, és az Országbeli nevezetes történeteket meg lehet benne találni. Egyedül az a' híjja, hogy a' külföldről nem ad tudósítást.

„Az Újságlevél Redactora elsöben A s i s - E f e n d i volt, de a' kit iszonyú böbeszéde és az érthetlenségig tzifra Stylusa miatt, ki kellett a' Redactorságból tenni. A' virágos Stylust annyira affectalta, hogy sokszor versben írt, és midön a' Diván tanátskozásait leírná, a' Tagoknak ítéletei a' duzzadt török Periodusoknak dagályába belefutladtak, és beszédjeiknek értelme a' Kéleti Stylus tekervényes hangjainak árjában elveszett. A' Divánkozásokrak megírása nem fért többé belé a' Journálba. Ki kellett tehát ötöt tenni, és követőjének megparantsoltatott, hogy egyszerű Írásmóddal éljen.

N a g y B r i t a n n i a.

London, Jan. 20-kán. A' Britanniai két Canada és Maine (az Éjszak Amerikai Egyes. Státusoknak egyike) között fel forgó Határperes dologban, Anglia részéről Douglas Úr, Új-Skotziának Helytartója vagyon Biztossá kinevezve Ö Felségéhez a' Belga Királyhoz. A' f. E. Aprilis Havának másodikára minden Okleveleknek és Diplomati-kai Irásoknak, mellyek a' felforgó határpert illetik, bé kell adattatni a' Királyi Közbiróhoz; ki is három hónapokkal az után ítéletét, mellyen mind a' két Országak meg kell nyúgodni, ki

fogja mondani. — Így tehát ebben az esztendőben el fog igazíttatni barátságos úton, két hatalmas Nemzetek között egy határper, mellynek megfejtése eleinte nehézségekkel látszott egybeköttetvelenni, és a' melly a' régi időkben véres háborúkra szolgáltatott volna alkalmaztosságot.

O'Connell Úr Dublinban, egy Kérülő Irást bocsátott az Irlandiai néphez, a' mint szóll a' feljül írás. Jelenti ebben, hogy ő Jan. 28-kán, hat nappal a' Parlamentnek megnyitása előtt, Londonban akar lenni, 's annál fogva a' Parlamentbe benyújtani való Esedező leveleket óhajtja minél előbb magához venni. A' legöregebik fija kíséri el Londonba. Dublinban egy Bureaut állított fel, melly Dwyer Úrnak a' Katolikus Egyesület hajdani titoknokjának felügyelése alatt leszen, a' hol minden lehetséges, a' Parlamentet vagy ötet érdeklő, útasításokat meg lehet kapni. Említi végre, hogy az Unio eltöröltetésének munkájáról nem felejtkezett meg.

A' Britanniai tábori Sereg a' következőképpen vagyon most folosztva: 1 Gyalogság, Angliában 9 Regiment, Irlandiában 19, Skotziában 1, Kelet Indiában 19, Corfuban 6, Máltában 4, Gibráltárban 6, az Ejszak Amerikai Gyarmatokban 9, Barbadosban 2, Demerában 1, Sz. Vintze Sziget. 1, Mauritius Szig. 5, Sz. Lucia Szig. 1, Új Déli Valézbau 5, a' Jóreménység fokánál 4. Ceylonban 4, Berbice Szig. 1, Bermuda Szig. 1, Antiguaban 1, Trinidadban 2, Jamajkában 5. — II Lovasság, Angliában 15 Regiment, Skotziában 1, Irlandiában 6, Kelet Indiában 4.

Richard és Langer Urak, kiket az Országlószék küld Afrikába, hogy a' Niger vizének menetelét tanulnák ki, Jan. 8 kán Portsmouthból elútaztak. Ők elsőben Badagriba mennek, a'

hol a' Fejedelemnek, kinek neve Adoli, a' Királytól ajánlva vagynak. Onnét Katungába, Juriba Országnak fő városába fognak utazni, és beljebb Hauszába (a' hol Mungo Park elveszett) menni.

A' Ganges nevű Linea hajónak kapitánya Coffin, jöven Nantucketből, a' Déli tengeren 4 új Szigeteket talált; az elsőt, melly a' Keleti Hoszsáságnak $174^{\circ} 22'$ és a' Déli szélességnek $4^{\circ} 30'$ alatt esik, Gardner földjének nevezte (a' Kormányossának nevérol; a' másodikat, melly a' Nyúgoti Hoszs. $178^{\circ} 54'$ és a' déli Széless. $21^{\circ} 15'$ alatt fekszik, Coffin földjének nevezte a' maga nevérol; a' harmadikat és negyediket a' Nyug. Hoszs. $180^{\circ} 45'$ és a' déli széless. 10° alatt, Ganges Szigeteinek nevezte a' hajója nevérol. E' Szigetek eléggé népesek valának, és midőn a' lakosok az idegen hajót a' part mellett megállani látnák, kis ladikokon oda mentek, és kokusdiót 's más gyümölcsöket vittek. A' megesmerkedés után, egyik a' hajóról ellopott egy fejszét és ladikjába beülvén a' vissza adáshoz semmi kedvét nem mutatta. A' Kapitány elsütött egy piztolyt a' levegőbe — 's minden vadak egyszeriben földre hullottak, és néhány pillantatig mozdulatlan heverték. Midőn felköltek, mindnyájan az evedzőhöz kaptak, és a' legnagyobb sietséggel eltávoztak.

B e l g a O r s z á g.

A' General Statusoknak Alsó Háza, mellynek Ülési a' Karátsoni szünet közbenjövetele miatt félben szakasztattak, Jan. 17-kén ismét öszvegyült a' tanácskozásoknak folytatására. De minthogy csak 54 tagok valának jelen, az Elölülő még egy Héti elhalasztotta az Ülésnek elkezdődését.

Vielleuze, Luyben és Ingenhousz Urak, Kerületi Biztosok éjszaki és déli Brabantban, hivatalaikból kitétettek, Bousies Úr Major a' Politziai katonaságnál, tisztségétől megfosztatott, Báró Stassart 1800 for. Pensioját elvesztette, és Báró Faille d' Huysse Kamarástól a' Kamarás kults elvétetett. Ezek mind a' hatan tagjai a' General Statusok Alsó Házának, és a' minap a' Jövedelmes Budgetnak vissza vettetésekor voksaikat az Igazgatószék ellen adták. A' Courier de la Meuse ezen tudósításnak közlésekor, ezt a' feljül írást tette a' tudósítózikkelynek felibe: „a' Ministereknek boszúja.“

A' Löweni (Katholikus) Fő Oskola eltöröltetik. Az erről való jelentés a' Hágai Staats-Courantban Jan. 21-kéről, eképpen olvastatik: „Abbéli tekintetből, hogy a' mult Eszt. Oct. 2-dikán költ Királyi Végezés alkalmatosságot ad a' Püspöki Seminariumok új lábra való állítására, és abbéli bizodalomból, hogy ez által nagyobb részént el fog érettetni az a' tzél; a' mellyre a' Löweni Collegium Philosophicum állítatva vagyon — jónak találta Ö Fge a' f. E. Jan. 9-diki kegyelmes Végezésében megparantsolni, hogy a' nevezett Collegium a' folyó Akadémiai Cursusnak végződésével eltöröltessék.

Burkus Ország.

Berlin, Jan. 26 kán. A' Koronázás- és a' Vitézi Rend-Innepe, a' Király parantsolatjából, a' mai napon tartatott. A' Veres és Fekete Sas Rendnek minden vitézzeit megvalának hívattatva a' tzerimoniára. Újonnan nevezett Vitézek, kik ez alkalmatossággal a' tzimjeleket felvették, 24-en valának,

kik között: Generalis Wolzogen, Justitz Minister Gróf Dankelman, Udvari Orvos Hufeland, Püspök és Udvari Predikátor Eylert.

Elegyes tudósítások.

Romában a' legvénebb emberek sem emlékeznek ilyen kemény és állandó télre, mint a' minémű az idei. Jan. 12-kén délben hirtelen besetédett Romában, délután erős hózivatar volt, s egyszersmind dörgött és villámlott.

Zittauból Jan. 16-káról írják, hogy a' Tseh Országi határon fekvő és most egészen hóval fedett Johnsdorfi Hegyek közzül egyiknek tsuttsa hirtelen elkezdett füstölögni. Okát e' szokatlan jelenségnek még nem tudják.

Triestbed Jan. 14-dikén az oda való Püspök Fő Tiszt. Leonardis Antal (született Grözben Majus 21-dikén 1756) szélütésben meghalálózott. —

A' közelébb mult három esztendő alatt a' Triesti Kikötőbe befutott Hajóknak száma, ilyen vala:

	1827-b.	1828-b.	1829-b.
Hosszúútas Hajók:	770	778	798
Parton járók:	7578	7798	7011

Magyar Ország.

Virág Benedek igen nagy érdemű Magyar Literátorunknak 's kedvellett Nemzeti Költőnknek Jan. 23-dikán történt haláláról a' Pesti Magyar Újságban ezeket olvassuk.

„Oda van Magyar Horatiusunk, oda van a' felejthetetlen Virág Benedek, ki nemzeti Poesisunkra olly szép fényt terjeszte. A' mult szombaton Jan. 25-di-

kán reggel gutaütés' következésében félholtan találák Budán magános szobáskájában, akkor estvéli 10 1/2 órakor pedig végképpen elköltözék e' világból, számos barátinak, és jóakarójinak mély bánatjára, literaturánknak megbetsülhetetlen kárára. — Hideg tetemei felett hétfőn, Jan. 25-dikén, Mélt. és Fő Tisztelendő Marich János Püspök Úr, a' N. M. Hétszemélyes Fő Törvényszék' Tábla-Bírája, számos egyházi szolgálat mellett, vivé végbe az utolsó gyászos szertartásokat; tisztelőinek nagy serege pedig, kivált a' tudományos dolgokkal foglalatoskodók, kik a' két szomszéd fő városban laknak, a' K. Universitásnak több tagjaival egyetemben, könnyező szemekkel gyalog egész a' Ráczvárosi temetőbe fáklyák között kikésérék, 's ezzel mutaták meg életében eránta viseltett szereteteknek, és tiszteleteknek utolsó bizonyosságát. Dítséretes említést érdemel az, hogy a' test' kivitetése alatt a' Budai Görög nem egyesült Plebánia-templom' nagy harangja folyvást szóllott."

„Virág Benedek született 1752-dik eszt. Nagy-Bajomban, Somogy Vármegyében; 1775-dikben a' Remete Sz. Pál Szerzetébe felvétetett Pesten, hol a' Böltselkedest, 's azután Pétselt az Egyházi Tudományokat tanulta. Papságra szentelése után 1781-ikben a' Fejérvári Gimnásiumban Professor lett, hol 5 esztendő mulva Szerzetének eloszlatását megérte."

Életleírását valamint életében kiadott Munkáinak előszámlálását is Toldy Úrnak ezen jeles Munkájában, „Handbuch der Ungrischen Poesie“ feltalálhatni.

Borzasztó szomorú esetet írnak Algyáról Arad Vármegyéből Jan. elejéről. Az Algyai Reform. Predikátor Tiszteletes Dávidházy István Úr másod ma-

gával Boros Jenőre szándékozott menni szánon. Egy kis erdőn kellett keresztül menniek, a' mellyben négy farkas az útjokat elállotta. A' Tiszteletes Úr puskat kapván egyet mindjárt szerentsésen elejtett; de a' lovak megijedvén vagy a' puskalövéstől vagy pedig a' farkasoktól a' szánat elragadák, melly csak hamar elfordult 's a' rajta lévőket lehányta. A' kotsis el nem eresztvén a' gyeplőt, ha mind hirtzoltatva is házakat ért, 's ott a' lovai megállván elbeszélé, mi történt. A' parasztok vas villákkal 's fejszékkel felkészülve azonnal elindultak vissza ugyan azon szánon, hogy az elmaradtakat felkeressék és azokat a' veszedelemtől megszabadítsák. De a' midőn a' feldülés helyére értek, borzadva láták, hogy ott a' szerentsétlen útasok ruháinál és tsizmáinál egyék nints, és kiontatott vérek, mellyel a' hó egy darab helyen el volt lépve, eléggé bizonyította, hogy a' farkasoknak prédáivá lettek. Leírhatatlan keserves fájdalmat okozott az Algyai lakosokban ezen szomorú esetnek meghallása, hol ezen igen érdemes és már 70 esztendőt meghaladott tiszteletre méltó Öreg sok esztendők ólta viselt teljes megelekedésekre lelki Pásztori hivatalát.

Debreczenből Jan. 19-dikén. Valamint Ország szerte a' mult November kezdetétől fogva a' nagy hideg mindennütt szokatlan tartóssággal uralkodott: úgy nálunk is gyakran állott a' Hév-mérő a' fagy zéruson alól Reaumur szerént 8, 9, 10 gráduson, sőt 12 is. A' 14-dik grádust két ízben, úgymint Jan. 4-dik és 5-dik napján reggeli 7 órakor megütötte. Ehez járulván a' sok Hó is, az utak majd csak nem járhatatlanok voltak. Innen esett a' Vására lett tsekély gyűlés. Marha vásár pedig tellyességgel nem volt: minthogy a' körülbelől uralkodó Szarvas-marha dög miatt nem le-

hetett azt megengedni. Negyed nap ólta az esső neki eredvén: a' Hó olvadása igen nagy. A' tűzi fa, a' fűteni való szalma és még inkább a' széna felette drága. Egy öl fa máskor 10—12 Vft volt a' piatzon: most 18 és 20 ft.

A' Helv. Vallástételt Követő Ermelyéki Ekkle'siák Esperestje Nagy Tiszteletű Rétsey János Úr, a' Magyar Nyelv Cathedrájának megfundálására 4000 Conv. ftot haladó Summát adott által a' Debreczeni Ref. Collégiumnak, e' mellett a' Székelyhídi Hegyen egy olyan Szöllőjét és pintzét adta által a' közelebb múlt Octoberben, a' melly némelyektől ugyan annyit érőnek tartatik. Ezen szép fundatio emlékezetére a' Debreczeni Ref. Collegiumban tanuló Ifjak Verseket írtak, mellyek nyomtatásban kijöven a' tisztelt Férjfiút méltó tisztelettel adják által a' Maradéknak is, úgy mint a' ki a' Nagy Cseh-Szombathi Jó'sef, és Néh. Debreczeni Senator Szabó Sára István dítséretes nyomdokit követte, 's követi. Szerentsés Oskola, mellyet tulajdon Nevendékjei, illy buzgósággal segítgetnek!

A' honnan a' háládatos Verselők közül egyik igen helyesen kezdi e'ként verseit:

Örvendj szerentsés Oskola! Ím nemes
Tettekre buzdúlt hív fiaid, kiket
Egykor neveltél, lettek édes
Gyámolid a' Tudomány ügyében.

A' Fundatio emlékezetére írott igen jeles ú. m. négy Deák és ugyan annyszámú Magyar Versezetek, mellyeknek Szerzői alattok megneveztetnek, ilyen tízim alatt jelentek meg kiosztás végett a' Reform. Ekkle'ziákban.

Carmina Honoribus Adm. Reverendi ac Doctissimi Domini; Johannis Rétsey, Ecclesiae Ref. Bogyoszlóviensis V. D. Ministri, V. Item Tractus Ermelyékiensis Senioris; Dum in I. Collegio Ref. Debrecinensi Novam Linguae ac Literaturae Hungaricae Cathedram, Insigni Liberalitate Fundaret; a quibusdam ejusdem Collegii Alumnis pia mente dicata die 10-ma Decembr. 1829. Debrecini.

T u d ó s í t á s.

T. T. Dóczy Jó'sef Európa földleírásának eddig megjelent kötetei Debreczenben Csáthy Györgyné Aszszony Könyvárosnénál találhatnak; a' hol azokat a' Titt. Subscribens Urak megszerezhetik.

A' pénz folyamat Febuárus 1-napján;
közép árr:
A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji 105
Az 1820-béli sorsosok, 184
Az 1821-béli hasonlók, 157 1/2
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji, 62 for. keltek, mind Conv.
A' Bank-Aktziák keltek 1281 1/2 for. ton,
Conv. Pénzben.

Felsőségi meghatározás szerént ezen f. Febuárus, hónapban nagyobbra tartoznak a' Bétsi kenyér sütők az egy krajtzáros zsemlyéket sütni mint a' mult hónapban, a' kenyereknek nagyságok árrokhoz képest úgy hagyatott meg, mint eddig volt. A' marha húsnak fontja 9 kr. p. p. vagy 22 1/2 kr. Váltó tzédulában hasonlóképpen meghagyatott.